

САНА ОЛОХ

СССР ЧУРАЛЧЫ ОРОЙУОННААБЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭЙНТТЭР
ДЕНУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чуралчынэсого районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР

№ 150 (3950)

1970 жыл. Ахсынны 19 күнэ
ОУБУОТА

Таксара 40 смага
Сынакта 3 марчы

ССТА.

Оройуоннаабы XXII партийнай конференция

ССКП РАЙКОМУН ҮЛЭТИН ТУҢУНАН

ССКП райкомун бастакы секретара таб. ЛИСТИКОВ Н. П. дакылааттан

Партия оройуоннаабы комитетин XXII-с конференцията кэра-бэллэ историческай күнүрөсэ—ахсынны 19-с күнүгэ 1970 сыла түмүктэнэри турдагына. Н. Н. Ленин торообутэ 100 сыла туолуута бэлэнтэммит күнүрүгэр, ССКП XXIV съезин үлэ бары салааларыгар дэстийнайдык көрсөр иһин советскай норуот бүтүтүнэ күүрэгинээх үлэсэ туруммут кэнигар ытыллар.

Отчуоттуур кэмгэ партия оройуоннаабы комитетэ бэйэтин үлэтин ССКП XXIII съезин, КК ахсынны-таабы (1969), от ыйынаары (1970) Илчүмүннэри итиннэ XXVII-с уобалаастары партийнай уонна XXI-с оройуоннаабы партийнай конференциялар үтүрүктөрүнөн салайтаран, ити уураахтары тэбэрүүтүлэ оройуон хаһаайыстыбаннай, культурнай тутуутун бары салааларыгар санааттан сана кылааччылар ситиһэр иһин үлэстэ.

1. ПАРТИЯНАЙ-ТЭРИЙЭР ҮЛЭ

ПАРТИЯ-күүнэ, кини үрдүк оруола уонна дэтирэтэ, түмсүүлээх буолуута уонна бөйбөтөй дьонуну, — диир салгыы отор дакылаатчыт, — үлөх-ханнык иһиннэ кини састаабыттан быһаччы тутуулуот. Оройуоннаабы партийнай тэриэтэ бэйэтин 31 маңайгы сүбүөх уонна 16 цеховой тэриэтэлэригэр партия 640 чилиэннэрин уонна партия чилиэннэрин 26 кандидаттары түмөр. Отчуоттуур комитет коммуниситар уопсай ахсаанынаа XXI партийнай конференция кэнигиттэн 6,4 бырыһыан үүннэ. ССКП чилиэннэриттэн 57,6 бырыһыана рабочайдар уонна колхозтаахтар. Коммунистар үөрөхтөрүнөн састааптар бэллэрдик тубуота, кинилэр 40 бырыһыаннара—норуот хаһаайыстыбатын салаа үлэлэрин үрдүк уонна орто үөрөхтөх специалистара, ССКП кэжкэтигэр 133 бастык пенниор киирдилэр. Кинилэртэн бэйилэр үтүс өттүлэро—рабочай уонна колхозтаах дьахталлар, комсомолецтар, ыччаттар.

Партия кэжкэтигэр бастык дьоннору үүннэригэ Ленин аатынан колхоз Болотурдаабы, совхоз Соловьевтаабы уонна Болотонгоору, Эрилик Эристин аатынан колхоз Хадаардаабы, Калинин аатынан колхоз Төлөй Дирингизэри цеховой партийнай тэриэтэлэре былааннаахтык үлэлэбэттерин астынан туран бэлэнтиниһэр. Совхоз партийнай тэриэтэ 17 киһинэн үүннэ, итинтэн 76,4 бырыһыана рабочайдар.

Ол эрэри маңайгы сүбүөх партийнай тэриэтэлэр 38,7 бырыһыаннара, ол иһигэр тутуу учаастагы (секретарь Филатов М. Д.), коммунальной предприятелар уонна тупсаран огоруу комбинатын (Ефремов А. Г.), эт-үүт комбинатын (Макаров В. А.), оройуоннаабы балыһа (Ермолова М. И.), Сылаат от-делениетын (Сивцев А. С., Дружников Ф. Н.) партийнай тэриэтэлэрэ биһр да киһини партияга үүннэр-бэттэр.

Маңайгы сүбүөх партийнай тэриэтэлэр оруола-рын үрдэтигэ сүүрүн быһаарар мнэстэин тэриэтэ үрдүкү органынан буолар уопсай партийнай муннах-тары ыттыы ылар. ССКП КК «Ярославль куораттаа-ы партийнай тэриэтэ» партийнай муннахтары ыт-тыы практикатам туһунан» уураарын олоххо киллэ-рэт, үтүс партийнай тэриэтэлэргэ муннахтары ыт-тыы бэллэрдик тупсарылына. Ити дьиннээх холобу-рун буолан ааспыт отчуоттуур-быһаардыыр муннах-тар түмүктэрэ көрдөрүлөр. Ити муннахтарга учуо-ка туар коммунистардан 90,1 бырыһыана сырытта отчуоттуур дакылааттары дүүллөһингэ муннахха чилиэнэртэн 40,4 бырыһыаннара кытыһа. Мында-абытаабы, Төлөй Дирингизэри, Болотонгоору, Ха-даардаабы цеховой партийнай уонна райсовет, бы-го-вой комбинат, Чуралчы орто оскуолатын иһинээри

маңайгы сүбүөх партийнай тэриэтэлэргэ уопсай партийнай муннахтар ый ахсын ытыллылар, ком-мунистар муннахха сымдыылара уонна көрөр бөп-нүрүостары дүүллөһингэ активностара үрдүк, мун-нахтар бэйэ-бэйэрэ ирдэбиллээх уонна принципнаа-най буолуу быһыытыгар-майгытыгар ытыллаллар, критика уонна бэйэни критикалыыа бөлүөттөөх мнэ-ста туруоруллар.

Сорох партийнай тэриэтэлэр, ол иһигэр совхоз-Сы-лааһаабы от-делениетын партийнай тэриэтэ (Дру-жников Ф. Н.) сым үстата алта эрэ уопсай партийнай муннаабы ытта. Муннахтарга коммунистар сым-дыылара олус намыһах, муннаабы биричиннэ сүөх көтүтөр коммунистардан партбиро кытаанах пр-дэбин туруорбэт, от-деление ис олохтутан бөпнүрү-остар сэдэхтик көрүлүлэр, коммунистары отчуотта-тыа тэриэлибэт, баар итэбэстэр сытыы принципнаа-най критикага туруоруллубаттар. Коммунистар Сив-цев А. Т., Макаров М. П., Макаров Р. П. уола биһр да муннахха тыл эппэттэр.

Аларар арыс кылаастаах оскуолатын партийнай тэ-риэтэ үөрөх дьылын 9 ыйыттан үөрдүгэр партий-най муннахтары ыттыта, үөрөх итин бөпнүрү-остарын утумнаахтык дүүллэспэтэ.

У ОПСЯ партийнай муннахтар маңайгы сү-бүөх партийнай тэриэтэлэр үрдүкү органнара уонна коммунистары итин оскуолаты буолар оруола-рын толоруулар ылынылар уураахтар туолууларын контуруолааһынан улахан тутулуоттаах. Ол иһин туолууну контуруолааһын, партийнай тэриетэ үлэ-тутаах бөпнүрүосту быһыытынан, үтүс партийнай тэ-риэтэлэр улахан бөлүөхтөрүн туһайар буолулар, аныаха сирэй эппитиннэ хаһаайыстыаагар да күү-һүрдэн туруоруу олохтонор буолла. Тураах туолуутун контуруолааһын Одьулуннаабы, Хатылантаабы, Ча-кырдаабы уонна «Сельхозтехника» от-делениетын, ту-туу учаастагыт, «Межколхозстрой», Аларар оскуола-тын партийнай тэриэтэлэригэр мөлтөхтүк туруорул-лар.

Партийнай тэриэтэлэр оруоларын салгыы үрдэтин биһр суол усулуобуйатынан коммунистары үлэ араас салааларыгар таба аттаран туруоруу, өнөн кинилэр үлэиттэри кытта сибээстэрин кэчэти, кинилэри тү-мэр, салайар, көрүлүүр кыахтарын үөскэти буолар. Ол эрэри тыа хаһаайыстыбатын быһаарылаах учаастактарыгар, өрдүк сүбүү институттар, техникага уонна тутууга үлэлиир коммунистар ахсаанына ары-йах, Чакыр партийнай тэриэтэлэригэр 17 коммунистан произведетнога баара эрэ икки киһи үлэлиир. Тэри-этэ 30 бырыһыана пенсионердар, 53 бырыһыаннара кыра үөрөхтөөхтөр, 60 бырыһыаннара 50 саастарыт-тан тахсыбыт дьоннор. Бу үрдүнөн тэриэтэ биһр да киһини үүнүмэтэ. Партийнай тэриэтэ произведетнога сүүрүнүүр оруола намыһах. Ити иһин биһрээдэ ки-һин хас да сылаар усталаарыгар колхоз үрдүнэн ха-лымылаах үлэлээх биһрээдэнэн буолла.

Иһикитин коммунистары произдетно быһаары-лаах учаастактарыгар таба аттаран туруоруохха, өнөн маңайгы сүбүөх партийнай тэриэтэлэр салайар, көрүлүүр, дьону түмөр оруоларын салгыы үрдэ-тиэхтэ.

ОТЧУОТТУУР кэмгэ 57 коммунистары түмэр 11 партийнай группалар үлэлэтилэр. Кинилэртэн бэлэччи үчүгэй үлэлэктэринэн Толоонгоору, Арыс-лаахтаабы уонна Дирин балыһаһынаабы группалар буолулар. Түйэтээри, Кындаалаабы, Кыстык-Кугда-таабы партийнай группалар мөлтөхтүк үлэлиилэр. Сорох партийнай тэриэтэлэр администрация үлэтин контуруолаууру функцияларын ыраадынан ситэтэ сүөх

Ахсынны 17 күнүгэр Кремль Улахан Дьыбарыһыгар РСФСР Верховная Советын сэттис ыйырымнаах ахсын сессията бэйэтин үлэтин сараллаата. Сессия күнүрүгэ бэйэстэ:

1. РСФСР норуотун хаһаайыстыбатын сайдыытын 1971 сыл-лаах государственнай былаатын туһунан.
2. 1971 сылга РСФСР государственнай бюджетин уонна 1969 сылга РСФСР государственнай бюджетин туолуутун туһунан.
3. РСФСР үлэнир пенниорор кодексын бырайыагыт туһунан.
4. РСФСР Верховная Советын Президиумун Ыйаахтарыт би-гэргэтин туһунан.

Бастакы бөпнүрүоска дакылааты РСФСР Министрларын Сове-тыт Председатели солбуйааччы, Госплан председатели депутат К. М. Герасимов огордо. Иһикс бөпнүрүоска РСФСР Убун ми-нистра депутат Н. Н. Фадеев дакылааттаата. Быһаан-бюджет комиссиятын председатели депутат Н. В. Клименко хос дакылаа-тын кэнигиттэн, дакылааты дүүллөһин сараллаана.

төлөрүлөр, иһиклэр үлэлэрин дирин ис хоһоонугар иһэн-тогон ороостоттор. «Сельхозтехника» иһиклэри партийнай тэриэтэ бэртэ, үрүккү секретарь таб. Кри-вошанин Н. Г. салайар үлэсэ сымдыар коммунистар-тан, специалистартан кытаанахтык ыйыттыта, кини-тэр үлэлэригэр күннэте партийнай контуруолу олох-тообото, коллективка үлэ дьинсипилиннэгэ сатархай, администрация дьаһала үлэиттэринэн биримэтигэр көтөрүлүбэт. Партийнай муннахтарга администрация уонна коллектив произдетвеннай олохор сымнааһаах кэскиллээх бөпнүрүостар көрүлүбэттэр. Иһиклэр тү-мүктэригэр от-деление былааннаах үлэлэри толорбот, эгикэи турута мөлтөх, финансовой-экономическай өт-түгүн ыһылларас. Механизаторскай кадрдар ситэтэ сүөх бэлэнтэвэлэр, кэли 4 сылга биһр условнай трактори огорон таһаарын сымнаах хорутуунан 179 гектарынан таһнары түстэ. Орехтөнүүр мастер-скай былааннаах үлэтин толорбот.

Партийнай тэриэтэлэр общественнай тэриэтэлэр үлэлэригэр күннэте көнөү огорон аналлаахтар. ССКП XXIII съезин Советтар оруоларын үрдэти, бырааста-рын кэчэтигэр курсун олоххо киллэран ССКП КК 1968 сыл кулуи тутар 8 күнүрүгэ «Үлэиттэр депутатта-рын сельскойдэри уонна бөлүөхтэри Советтарын үлэлэрин тупсарар дьаһаллар тустарынан» уураагы-нан салайтаран ССКП райкома Советтар үлэлэрин са-лайла. Советтар кадрдара бөдөргөтүлүһө, Нойһикэ Советтара сессияларга, исполком муннахтарыгар ха-һаайыстыбаннай тэриэтэлэр салайааччыларын былаан-наахтык отчуоттаталлар, исполкомнар, сессиялар конституционнай бөлүөххө ытыллаллар. Хөпчөрө, Болотур Советтара общественнай уонна хаһаайысты-баннай комиссиялары сөптөөхтүк үлэститилэр. Ол эрэри Одьулуну, Хатылы Советтара тэриетэ-маас-скай үлэни мөлтөхтүк ыталлар. Бу Советтар сессии-лары, исполком муннахтарыт Конституционнай бол-дөхтөрүн тутуспаттар, нойһикэ иһигэр баар госу-дарственный, общественнай тэриэтэлэри ситэтэ сүөх салайаллар, тыа хаһаайыстыбатын бөпнүрүостарыгар иһэн-тогон киирбэттэр. Быһаарлааччылар наааста-рын толорууга нойһикэ Советтарын уонна райсовет исполкомнара ситэтэ сүөх үлэлиилэр. Райсовет испол-кома олох-дьаах бөпнүрүостарынан, калччылар тэ-риэтэлэр үлэлэринэн ситэтэ сүөх дьарыктанар, баар итэбэстэр бытаанын туоратылаллар.

Оройуонга телефоннай сибээс, радиолааһын, элек-трическай уот, килиэс атытын бөпнүрүостарыгар баар итэбэстэр туоратылан испэттэр. Сорох депутат-тар быһаардааччыларын кытта сибээстэрэ мөлтөх, бас-тайааннай комиссиялар үлэлэре ситэтэ сүөх.

Кэлэр өттүгэр Советтар Россия үрдүнэн ытыллы-быт сүбэ муннах матырыаалларынан, ССКП КК сек-ретара таб. Суслон М. А. этиитинэн салайтаран, бай-ларын үлэлэрин салгыы тупсарыахтаахтар.

ОРОЙУОНГА 54 комсомольскай тэриэтэлэргэ 1612 комсомол чилиэннөрө учуокка тураллар. 932 киһи произдетно араас салааларыгар үлэлиир. ССКП КК «Красноярскай кыраайлаабы партийнай тэ-риэтэ комсомолу салайытын туһунан» уураагар өл-лүрүн үлэстэ. Комсомол үлэтин туһунан партия райкомун пленумугар биһр, райком биретугар арыс бөпнүрүос көрүлүһэ. ИБСЛКС райкомун аппарата, маңайгы сүбүөх комсомольскай тэриэтэлэр секретар-лара сатардылынылар. Ити үрдүнэн комсомольскай тэриэтэлэргэ ис сонзонай үлэ мөлтөх туруктаах. Олус үлэлиир ыччаттар олохор, үлэлиир сирдеринэн үлэ мөлтөхтүк ытыллар. Ыччаттар ортолоруттан обще-ственной бөрөдөги кэли, общественнай-туһаах үлэс активнайын кыттыбат буолуу чахчылар абых.

(Бүтүүтүн 2 стр. көр).

ССКП райкомун бастакы секретара таб. Листиков И. П.
дакылаатын бүтүүтэ

(Бүтүүсө. Нанын 1-стр. көр).

Комсомола партиный салалта ситита суох. Комсомол райкома ыччатар уопна комсомолдустар ССКН XXIV сыһин көрсө мунньыт өбөнэсталинбилэрин толорторо-
рор практический ыбалы мунньа түспүк.

Профессионал гэрлэлтээр очуултуур хэмээх нэрлэлтээр сурах үүднээс шалтгаар. 777 чиглэлээрх сонгох боломжтой (хүнд, габ. Чиглэлээр Н. Н.) олонхууд нэгтгэн гэрлэлтээр, профессора чиглэлээр орчигдвал нэгтгэн үүднээс шалтгаартайг оруулалтын үүднээс. Рабочий, нэгтгэнээр сонгох нэгтгэлтийн нэгтгэн түүхэнд нэгтгэн нэгтгэнээр дундбаардара түүхэнд нэгтгэн нэгтгэнээр.

Оройгоо спортивной олоор сорох сэтгүүлчид баал-
дарын үрдүгөө, билигээ да спорт чигчид мансаабый
бүлэрийн сүтгүүр шинжлэг. Өргө уншиг арас амлас-
тах оюуналарга, хамгаалмалбаларга спортка динд
үрэгтээх кадрлар тиймбээр, материалынд баал би-
дигтэ сэрмэлдэгэ эрхшээлбээр.

II. ИДЕОЛОГИЧЕСКАЯ УЛЗНИ—УРДУН ТАҒЫМГА

УЛЭЙНТЭРНИ коммунистическайдм ойг-санаа-
лунга, шинэлэг марксистский-ленинскэй теори-
нын сэтгэцэднн оройуонаарь партийнай төрилтэ би-
лигтэ нэмгэ сүрүн соруутариелтан биирдэстэрэ. 1967
—69 онд, партийнай үөрэхтөөднн сүүнхуон солтоох
түн тариллинээ. Партийнай үөрэх аалшат дымлагтар
марксизм-ленинизм тэргүүтэрин үөрэтэр 16 оскуола,
партия историйгыгар—20, коммунистическай уйна-
рабочай партиядар субэ мунилахтарыи матырийнаа ла-
рын үөрэтэр 22 курбууктар, Советтаг оскуудала,
тын хавайныастыбатыи университетта, 4 теоретическай
семинардар тарилан үлдэббитэрэ. Игинихээ 1967
клин аз ийнгэр 661 коммунист хамлымыта. Пропаганда
массабай тэргүүнэгитэр 666 клин үөрөмн-
тэ, 125 клин пропандидийлан үлдэббитэ. Консо-
льскай институт-үөрэхтөөдннгэ 60 курбуук тарилан
1647 источин үөрөмннтэ. Жирсов С. Н., Писов Н. Е.,
Кузнецов З. А., Кополова Т. С., Солдатова А. С.
сүрдүк өмөлтөөх, үчүгэй бэлэмнөөх пропандисттар
үлдэнэлээр. Улэйттерни марксистский-ленинскэй те-
орияны сэтгэцэднн бибаларин мтык истэринийи алча-
нан үздэннр салайалчтылар, оскуола директордара ту.
Пермяков К. К., Чечубтов Д. Н., проконбинях ди-
ректора Кириллин Н. Г., колхоз председатели Латкин
В. С. бибаларин коллективтарылар еыл адеян пропа-
гандийныя үлдэнклээр.

[illegible][illegible]

Орбуйчунаары «Сага олох» хаймат кинесигин изргийтай тэрийэр, идеологическай үлэ, советскай тутуу, жононина бопурустарын сырдатимыны бэлээннаах-тык тэрийлэр өрдөнөр. Антним кытта үлэни тунс-рылахха. Корреспондентскай постары сипардан тэри-инэхха. Маныаха партийнай тэригталэр сөмөнү огор-ролоро ивадалаах.

Партийнай, профессионай тэригтэлэр коммунистический үхэ нһин хайсаһынга ниниктүн былаан-наахтык үзэлчиллэрэ көрдөнөр.

Итингэн салгы дахьмалгыт таб. Дистиков Н. П. оройуон культурнай-сырдатар тарилгалэрин, киинэ, норуот гөрөөрүктүн салгы сайыннары бопһуруостарыгар, общественнай бөрөөдэри харьмстааһыны күүһүрэр сорукары, бурһу оһорууну уонна арыгылааһыны утары өһсүһүүнү утумнаахтык ыһтар туһунан, сайилин ыһтан, киинэ сорукары түрүүрар.

Б ИЛИНИИ хэлтэ соёллал сайдымны бэллалнмн траты улалан суолтаны млар. Кини кини олордун кытта сиблэлтэх уонна кини нитэрлэлитэр бэллаллаллар. Проллорлостолоннай коллелктиттар сайдымларын уоратин уонна бэллаллаллалын уталыйбат куннэри сорун быдымыталан туруорудуллал. Партийнай гэрлалталэр бу боппигуруолунал бэллаллаллахтык дьаллаллахтылаллар.

III. ТҮА ХАҢААҢЫСТЫБАТЫҢ САЛҒЫ САЙЫННАРЫҢ СОРУКТАРА

АКЫЛААККА улахан иштэе тыа хаһайыстыбатын салгыс сайыннарым боппуруостарыгар бөрүлүннэ. Бэлэр тохсус пятилеткада улахан сорукут тугаллар. Пятилетка устата ынах сүөһү уопсай ахсаана 10, сылгы 20 быраһымынан элбэттиннэхтээх. Племенной үлэни хаалыттан таһаарыахха, специалисттар ортуларын үрдэттэххэ, искусственной селекционни бэрээдэтиэххэ, сүөсүбүттэр үлэлиир уонна «торор» устубуйбаларын тутсарыма, производственной тутуулары илгитини ытыгыга үлэ былааннаахтык ытыттылаахталах. Сүрүн сөрүк — сүөбүттэн ымыллар бөрдүүксийаны элбэти, кини хаачыстыбатын тутсарыт. Общественинай сүөһү олүүтүн тохтотор наадалаах бары дьаһаллары ылаахха. Кыстарнааһыны иччатар, ынады сартары боппуруостарынан күннэтэ дьарыктаныахха.

Сирн төрдүктөн тунсаран огорууну салгын ымытах-
ка. Пятилетка устатыгар хортунууларга уонна өбөрүөт
аһыгар өрөйүөн нөһүлүннүөтүн наадымыта бөйбөт
өгөрөн таһаарымытынан хаатчылмахтаах. Хортунуу
аһымыта 100 гектарга, өбөрүөт аһын аһымыта 15
гектарга тийиэ үлэтиэхтээх. Калар өттүгөр сүрүн
болгонто баар техниканы туһаланыга, илһин ыраахан
үлэлэрин механизациялааһымыта ууруллуохтээх.

Бары хаагайастыбаларта, промышленной, производственной тарилталарга «экономическая үлэни тулсарыахха, кэчигэлэһини режым» кытаанахтык адохторун ситийиэхха.

Оройуон номхоттара уонна советска 1971 сылга партия XXIV съези аһымалытын көрсө этти атыылааһын сыл аһардаах былаанын төлүөрүгө, кэлэр сыл бастагы киварталыгар бары көрдөрүүлүгэ 1970 сыл таһымтан ордуу бородууссууһуну оһорүгө сорухтаналлар. Аһаан эрэр юбилейдаах сылга государство түүлээххэ биэрбит былаанын төлүрүтэ эһин аһаалларга өлөтүөххэ, быһыл суһуу кыстыгын хайдаа төрөһиниһээтти аһарарбытыттан кэлэр пэһиэһкада бөдө аһымал ууруллар. Аһааһымтыбалар сакта төрүөххэ

боломжгүйн үлэи төрийнхг, салгыгм сүтүг суо
снл таааарымга дьонунзах сөрүктары толорор нэс-
гээхтэр. 1971 снл туорахтаах култуга мнхмтгтар
уонна хөргүүспүү азордугга наада буолар снхмтг
толору халччынмхтээхтэр. Сага пилитетга нхх
бастакы салгытар государствора 3420 тонна этн, 9750
тонна үтү, 240 тонна хөргүүспүү, 135 тонна ор-
туот аһын, 380 тнх. солкуобайдаах түүлээрн аһа-
лмхтээхтэр. Ити сөрүктары толорор мнн өхсүхүү
үүнэр снл бастакы күннэрттэн утуммхтгн
мхтгмдмхтээх.

Давилдаагүйн үлдэхэн мнэстэ нэхилэснэньзүн өвч
дэвхэх өтүүнэн хааччыйны туругар уонна соруктары
сар, нисолары кытта үлгэз берилиннэ.

IV. ПАРТИЙНАЯ-ГОСУДАРСТВЕННАЯ
ДЫССИПИЛИНЗНИ БӨБӨРГӨТҮӨХХЭ

ССКП XIII съезда уюна партия КК ахсынньы-таады (1969) Пленума, — диир дахылаатчыт, — партиянай-государственный дьэссипилиннэни бары хамааларын бодорготорго, хаа биирдэ коммунист партия Устаабын кордубулу булгуччулаахтын толорору ситиһэргэ модьуйбуттара. Партия райкома, кини биирота партиянай-государственный дьэссипилиннэни аллараттан уһааһыга диири бодорготорго, дьэссипилиннэни кэһинни сэрэтэр, сэмэлиир уюна интэр-ейдотор албах оруттээх үлэни утумнаахтын амыта. Ити үүнүгэр тыа хаһаайыстыбатыгар, оройуон промышленнай, производственной таристалара государственнай былааннар сүрүн көрүҥнэрин кубаана суохтук толороллор, салайар калдар састааптара хаачыстыба өтүүнэ бодоргоон, кинилэр тустаах үлэлэнтэр эппиэтинэстэрэ улаатан иһэр. Ол өрөөрү, сытан сыа лаһы былааннаах соруудахтарын толорбоот таристалар, биригээдэлэр, сыахтар билигин даһаны баалар. Оройуон калхастагытар, сөнхөһүгар бүрдүү үүт-иһини, хөртүүсунуу уюна ороһуот аһын сороһуона-лааһыныга нэтилеткэ былаана тоһуна. Ийикитин былаан туюлбоот түбэлтэтинэр тустаах салайааччы кытаанах эппиэтинэскэ тардылаһыахтаах.

Бэлхэнтэргэ, сөвхөжэ сүргэ средствэлэри туһаныг адыс мөлтөх. Трактордар уолна автопаркалар кыла-талара 42 — 51 бырыһыйа эрэ туһанылаар. Оройуон киини промышленнай уонна производственной теритэригэр 37249 солк. суумалаах 230 — оборудова-ние туһата суох сытар. Динсипилининэни куруубай-дык кэбини биһр сүрүн кестуутэ — социалистическай сокуоннаһы тутуснат буолуу. Көлхөз Устааба билигин да ситэ тутуһуллубат. Ис бэрээдэги кэбиниһэр таһа-рылаллар, реэниэһиһэр-хонтуруолдуур үлэ кэмити-ытылыһыт, бэрэбэркэлэр түмүктэрэ коллэктлаахтар уонсай муундаахтарыгар туруоруллубаттар. Обществ-най бэлэһи-дуолу хормоннообун киин буруйдаахтарга прдбэлэ тутаттына олохтоһомот. Партийнай уонна со-ветскай теритэлэр сокуоннаһы тутуснат. общество, гэрлэте киингэр эпикэтиһестэрин өйдөөбөт үлэһиттэргэ, салайааччыларга кытаанах көрдөбүл олохтухтаахтар. Үрдүкү түрүр партийнай, советскай, калаһаһыстыбан-най теритэлэр уураахтарын, дыһаалларын тэдэрбөт буолуу түбүктэлэрин кытта өйөлөһөннхө сатаһыат.

Партийнай-государственный дисциплинирини бодор
готуу хас биирдин коммунистан, салаааччытан бы
һаччы тутулуқтаарын үрдүгүн, сорох коммунистар
уонна салаааччылар өттүлэриттэн дисциплинирини
уонна партия Устаабын куруубайдык кэби түбэлтэ
лэре таһаарыллаллар. Итилэр партийнай тэрэлтэлэр
авторитеттарын уонна оруолларын салгыы оро көтө
бүүнү атахтымылар, быһаарынаах үлэлэр туулуула
рын кэһэйдиллэр. Ииникитин итинник быһыы та
һаарыла да тулуйуолуон сатаммыт.

Партийнай-государственной дисциплиныг хүндэтгэн мэдэж
ордуу Ленин аямаан хэлхэстээды партийнай тэрилт
р, совет Соловьевтаады отделениегтар, Чакир бе-
гээдэгтар тахыталааталар. Тустаах эбэринэстэди
толорууга эмнэгтнөөх суох сыбыланасныгтарын
ини сэтгэ сайлааччылар үлэлэрттэн босхоннулар.
Инникити олохуох партийнай тэрилталар дысси-
плинаны бөрөгтүүгэ, партия кэнкэтэ мэдэгтн
иралэ буудуугуу сунхэгга наадалаады барытын өн-
рохтоахтар.

Бэлэр сэл нулуун тутар 30 күнүгэр хаан-уруу Коммунистический партия учараттаах XXIV съезиң көрсө оройуон үлэһиттэра ылыммыт үрэтиилиһиң өбөһө-толстоболарын чинэстрэтиң толоруу — оройуон бары коммунистарын уонна үлэһиттэрин бастакы учараттаах соруктара.

Таб. Листиков И. П. дакылаатын дьүүлэһии

ССКП райкомун үзэтиг туу-
нан отчуотуур дахьмалы
дүүэлээнигэ делегаттар акти-
най кыттымын ыллаылар. Кини-
лэр оройуон партийнай төри-
тэги үзэтигэр баар ситиһилэ-
ри бодитээн туран, баар итэ-
дэстэри туоратымга туһаайа-
дымалабыадык, принципиаль-
найдык, партийнайдык көпсө-
тилэр уонна инники сорууттары
туруоруулар. Барыта 20 мин
тыл эттэ.

Тыгын бастамыгнал Эрлийн Эртийнхн ятмнхн колхоз парт. комун секретара Дмитриен Н. С. млар. Кини партия райкома очуоттуур кэмгэ сонгохтук үлээн кэлбитин, ол түмүгэр оройуонга сорох ситхинилэр бааларын бэлнэтэйт. Эрлийн Эртийнхн аатмнхн колхоз сүеһү интентигэр, интентэн бородуукеу-йаны млымын үрдүтнхэ уонна да атын салла үлэлэртэ пати-летка соруудахтарын ситхинилэ-эһитик толорон кээлэ. Махыаха колхоз коммунистара үтүс үлэ-ни мыттылар. Итннтэн салгымы-тыа хаһааймыстыбатын управ-леннетын специалистара мжэ-тэ сөдөхтнхн сымдальларын, управленне начальнига Ефре-мов А. В. специалистара мол-тохтук салыйарын, көрдөбүлү-уруорбатын критинада тирта. Оройуонга дьон олохун-дьаһа-рын түгүсүрү боннуурустара-гар үтүс итэвэстэр бааллар. Электроэнергиянан хаач-чылдым молтөвө, телефон, ра-дио үчүсүйдик үлэлэбэттэрэ би-ниги мытар үлэбитигэр үтүс на-рахаттары, нэхэйдэри үөскөт-лэр. Ити дьон өртөтүтүр мы-тар, итэр үлэбэ хорооншулаах-буолла. Арыгыһыттары утары-охсууу молтохтук мыттыллар. Бу итэвэстэри туоратымга үлэ-ни күүһүрдэрбит наада. Түмү-гэр кини, ССКП XXIV съездин-сакка ситхинилэринхн көрсө-рүнхн колхозтаахтар үрдүк өрө-көтөбүллүүлэхтик үлэкиилэр-уонна киһилэр байаларыгар ту-руоруммут соруутарын итэстө-хтнхн толоруохтара дьон арамнэр-э.

— Вийнги хайнаагчид бичиг
идэтийнхэ киллэрэн, бичигин
сайгардмы суолбутутар киллэрэн
үлэлээн эрэр кэммит буолар,—
дипр Калинин аатынан колхоз
председатель Попов Е. А. — Ви
нги колхозпут сылга 400 тн.
эрэ сэлкүобай кэрингэ докүот
лаах кыра хайнаагчид бичиг. Онон
бэйлэбит кууспүтүнн улахан
кээмэйдөөх үлэлэри, холбоур,
бэдэр, тутуулары, сүбү итин
тин комплексной механизация
лаагыны мытар кыахыт сүөх,
— дичи туран, колхозна сөптөөх
техниканан, оборудованинан,
суданан кэме олохуудара пал
лаадаах тохтоого.

Субуруускай аатынак сохтоо
борорска-жерөөкчүгө Трофимов
А. Д. ыччат сүөхүнү көрүүгө
нолони хас сымларга үлэллирин,
быларды юбилейдаах сымга ыч-
чат сүөхү мыйааына эбилли-
тин ситийингэ туруорумкут со-
ругун толорон иһарин туһунап
эттэ. Олтон салгым киши сох-
тоока сүөхү тутууларга ымайан
барбатын, бикр да механика-
циялаамыт хотон сүөхүн, сорох
хотонкиор тутуулан иһэн үн суо-
рунан тохтогуулан хаалбытты-
нан уйахан иһээрэ быһымтынан

хотондор хавчмысбалара мол-
тох, саймыгы титинктер эмнэ
эргэлэр, молтох туруктаахтар.
Онон сана үчүлү хотоннору,
тизовой титинктери тутууга
оройуон уонна сонжор саала-
лара улахан ыһамныылары
уураалара наадалаах. Оттон
сүөһүттөн ыһаалар бородууксу-
ууны үрүтүнгө, эбик аһымыгы-
нан кыһан хавчылыыбат тү-
мүгөр, бөрү кыахтары кыһан
туһамнаптыт. Түмүгөр киин
сонжорка сүөһү үлэһиттөрө өрө-
бүл күпүөн кыһан туһамнат.
тарын, онон киинлэр культу-
рай сымчаланыларын төрөйүнгө
ныһамныкын күүүрүдөр наада-
лаабын эттө.

Карл Маркс атынан колхоз-ташмы партиянай төрөлгө секретарь Баранков Д. Ф. колхоз Устаабын тутусат болуу баярык, онтоң үлө даясипилинигө мөлтүүрүн, үлөдө баар нтөдөстөрү киңенин арынан көнсөтүниң суоғун уонна сорох хинаайыстыбалар салайааччыларга наука септенилээрин, бастык оныты тылга эрө ойүүдэлэрин тустарынан эттэ. Эмиэ бу колхозтан делегат Аммосова А. Т. колхоз бырабылманынатын өтүтүтэ. Төлөсө биригөдөтүгөр септөөх кыһанын ууруллубатын, электрической уот суоғун, радио салгарбатын критикалаата.

—Биднийг холбоонут тиймэснэ-
чимын сүөлү нигрэр ижи хотонун тутар.—дээр Лехни ааты-
нан холдоо Мамдагайытаары
учаастагын сибидиосэйзэ Смы-
ахтин М. Р.—Бу олбах үлэин
арайэр улахын тутуулар. Отгон
хотон бүтэйнэчхэ чертежн бат-
чааныга дээрэ суох. Маны түр-
гэтотер наада. Игиктөн салгыс
киши тыха хаһаайыстыбатыч со-
рох специалистара салааар, тэ-
рийэр оруоллара намыһагын,
науна, бастын омит ситиһилэ-
рин олохтооһунга мөлөхтүүн
үлэкиллэрин, отгон управле-
ние специалистара конторада
олорон статистическай даннай.
дыры хомуйуунан эрэ муһурда-
наларын критикада тарта. Ви-
нэхэ үлэһит илии үнийбөт. От-
гон бидниг учаастаилыт оро-
руот аһынан оройуону хаасты-
биахтаах. Маныаха онус ки-
лааны бүтөрөр ололортон бидни-
кэ үлэрэ мытар наада. Түмүгэр
киши арыгыһыттары утары ол-
суууу мөлөхтүүн мытылларын
тулууан тохтосто. Сылга хо-
томыта да дүүүлэнэр дьонноор
бааиллар. Ону туой «бу үчүгэй
үлэһит, бу эдэр киши эбөтөр бу
кырдыарас киши» диин араас-
таан сымнатан дүүүлхүүбүт.
Ол илии арыгылааһын, дьһеси-
нилинэни кэһин салганаа та-
са турар. Иниикитил арыгыһыт-
тары, дьһесинилинэни кэһээч-
чилэри партия Устааба модь-
йары кургуу. кытаимактын
мөлөхтүүнэ наада.

—Олох үлсжигнэж сайдаар нэрэвчлүүлж олохорбу, — динр персональ пенсонер Куличкин Е. Г. Отчуотуур камта парти райкома үгүс үлэни мытга. Итгнэ тэжигнэ, сорох селла үлэжэж малым олодор оро-буоннарбыттай биллэрдик олохорбу. Холбоор, гутуу

олус бятааным, хаачмстыбата
суох ытыллар. Чуолаан, оро-
буон киини културнай кө-
рүһүккө оҕорууга, миннэ ыы-
чыллар тутуулары сөптөөктүн
былааннаһынгача үтүк этэстөр
бааллар. Сага тутуулар бөрө-
дөҕө суох, онне-минна, одоҕ-до-
доҕ ытылаллар. Уулуссалар
турсарынан оҕоһулубатар.
Иянниктин оройуон киинэ үтү-
кү көрүһүккө оҕорууга былан-
нык, чосиннаһык үлэ ытыла-
ан баала.

Холгодо нэхлээдтэй Соёлын
председател Дэлбааг К. П. уу-
ралшилжээ. Специалистараа жишээ
гэ сэдэхтэйг сэмдэглаларын кр-
гикалалтаа уонна кадрдары ш-
тин, аттаран туруоруу уонна
кишилэри табатын сэмдэглалары
тухуман этикин өгөрдө. Гос-
банк оройуоннаагы отделени-
тын уурааллуудайа Монастырев
П. Н. бэйэтэйг этиктин хаһа-
ймытыбалар салайааччылары ал-
бах бородууксуулары табыгас-
таахтык, кэдыүүстэхтэйг туһа-
нымта уонна кэмчигээһин
режиссёр күүһүрүүтү таһарар
итэбэстэрин туһатымга шнаата

Райсовет нөмөлдөмүзү пред-
дательни солбуйначчы Шадрин
А. С. нөмөлдөмүзү олозун-да-
нарын тупсарым боппуруоста-
рыгар кинигин текстосто. Элек
троэнергиянын калачылыгыны
тупсарымга, бастаткы туран,
көлдөрдө булууну уонна санга
кинигелери тутууну күтүрүдүү
маадатын чорботон башкараат.
Оройуон кинигин тупсарым ту-
тууга, уулуссаларга таабы, ку-
мабы кутан өгөрүүгө анал-
лаах техника булуяллан үлөтүн-
рин ситилин маада. Визитни-
лөөк дым аайы кыра котель-
найдар каһаа өлбөөн икелтө-
үтүс өрөсүктөрүм, маракаттары
үскөтөлдөрүнө, кварталнай
котельнайдары өгөрүү маадата
үпрээ издэбитин, өчкөсө эрз ба-
лаһылыккаатан тахсар кыах баа-
рын айда. Итинки тоңо, өрө-
буон кинигер телефоннай ки-
ниги уларыстан өгөрүү, иһэр
уу боппуруостарыгар уонна өрө-
буонига тутар-оромүөлүнүр
участкын төрөһин, тутуу учал-
таһын кыларын улааткынарын,
суол өгөрүүтүн боппуруостары-
гар чопчу этикелери өгөрдө.

Ленин аялман колхоз председатели Коркин Е. П., партийнай, государственнай дэссингидиниши тутуснат буолууттан, кадрдары септөөхтүк табан туруорбаттан Ленин аялман колхоз биэр хаалан иһэр үлэлөөх хайаайыстыбанын буолда диэн ага, СССР КК малли буолутилабыт Пленумнарын уураактары олөххө кылаларига тыл хайаайыстыбатын управленийты салаатата уонна специалистары байларигэр септөөх түмүгү өгөстүүмматахтарын, хайаайыстыбаларга экономическай үлэни тупсарырга көмөнү өгөр бөттөрүн критикалатта. Партия райкомун бюрота «Сельхозтехника» отделенийтын үлэни тупсарырга септөөх болломтону уурбатадын ыйда. Итинтэн салгы киши эцентрическэй ют молтодо, телефон уонна радио букатын молтохтун үлэниилэ, рө алдох жөбөйдөрү, ырахат

тары үөскөтөллөрүн улахан ит-
дөһинөн болжоттоо.

Комсомолец райкомун бастагч секретара Уарев Н. Н. Эрдэнэ-Эрнстийн аатынхан колхозоо мччтат-комсомольской фермалар үрдүк көрдөрүүлэри ситиһээллэрин, оттон Субуруускай аатынан сөххөөккэ үгүс фермалар хаалхылаахтын үлэлииктэрини ити ситиһииклэр уонна хаалхылар биричиинэлэрин тустарынан көмөсөтө, Сорох сирдэргэ үлэлиир мччакка үлэлиир уонна олоор сөптөөх усуллубуйа тэриллэбэт. Хотоннарга үлэни чөпчөтөр туох да механизация суох. Мччаты көбүлөөһүн, кинилэргэ күннөтө ыһаанык, кинилэр культурнай сыныкалаатнарын тэрийсин букайын ситэтэ суох. Үлэлиир мччаты үөрөхтөөһүнгө экин сөптөөх ыһаанык ууруллубат, үгүс мччаттар үөрөммөннэ сымдааллар. Мччаты ой-санаа өттүнөн интингэ, иккилэр үлэлиир, үөрөнөр, олоор усуллубуйаларын тэрийһингэ инжикиитин партиянай тэрилтэлэр күннөтэ дьарыктаналлара эрийиллэр.

Промкомбинат директори Кириллин П. Г. иши салайар предприятнети байлхгы нбн. ийдах салга сорох снтинхн рин туушман этэх турн, парти райкома комбинат улэтигэр сонтоох салалтаны онорботодун бэлнзэтэ. Райком бюротугар, райсовет исполкомутар очуоттары истахлар, ол тнхн барн онно ылынхлар уурэхтер туууларн снтэтэ суох контур оллар. Байлах билигы спецнлистар суохтарын кэрнэтэ, дьомугун итин снргэ улэбэ ылам ыттан ичхэлэрэ ырахаттары үөскэтэр.

—Тыя хайааймытыбатын боппуруостарын дүүхэлэйн ардигар быхастых асар өтүттүн эрэ норулээн туруоруллар үү бөлгөһэрэ таһаарыллар, — диир Субуруускай аатынан соххо ди-ректора Жебанин П. Х. —Техни-каны эбин атымылаһымак, сп-саныска таһаарымак, техника онгоруон таһаарымыта намыһам эрэ дииллэр. Оттон мантан та-сар суоллары үүгүөйдүн ир-тан, ийэн-көрдөн биэрбөттөр. Байнэхэ техниканы тутар, оро-мүөннүүр тутууларбыт, гарам-гар, сарайдар суохтар. Бу ба-рыта бойо-бойоттиттэн сибэстэлэх элбэх шарахаттары үөсөстөлтөр. Онон тутуу боппуруоһун оро-дуон үрдүккэн аһаан-аһыһан кө-рүөхкэ наһаа. Бу боппуруоһу өрнөһүлөөхтүн быһаарыахын

Кичик тымла хаһаайлыгыбыздын бол-
пуруостарыгар управление өт-
түткөн сөптөөх үлэ барбатын
этен туран, управление аппа-
ратын бөдөрлөткөргө эттэ. Итэл-
төн салгым минн критикада
тардыллымыт Соломьевтаады,
Ытылаахтаады, Хатылытаады
маннайгы сүһүөх партиядай тө-
рилтэлэр үлээлэригэр тахсымыт
итэбэстөр майма үлээлэбит се-
ретардар сөптөөх үлэни ыып-
патахтарыттын тахсыбыты: ый-
да.

Мутудай орто осквататы
утуутала Дьяконов Л. А. 197
тияра үүтү боппурустарыгар
бейити санаатын отта. Орто оо-
кууаны бүтөрбүт ололорго үлэ-
ни булан биэрин боппуруоста-
рыгар тохтоото. Маныаха ме-
дизинацияда ыгыас болдохтоох
курстэри аһыталыахха наада.
Киин курааны утары охсуһууга
үлэни утумнаахтык ыстар ил-
дэлааһын, от үрэхтэри быһыт-
тааһын, куоһарты үөснөтүн ил-
дэлааһын ыһа.

Управление начальника Ефремов А. В. управление адмиралам кирбит критическэй этиилер сүһүлүн сөптөөхтөрүн мыйан туран, хаһаайыстыбалар салаааччыларга специалисттарга көһүүнүк сыйманыахаллары, киһилэр этиилэрин өйөөбөттөрүн, ылымматтарын туһунан этэ. Ол да иһин атын оройуоннарда үчүгөй үлөһтөрүккөн аадыллыбыт сорох специалисттар бэйиҥи оройуонкутутар кэлэн баран иһар барар суолта киирэллэр. Хаһаайыстыбалар салаааччыларга сыганы, бастыҥы олохтоһунга эмиз көһүүнүк сыйманыахаллар. Ол да иһин көзөбүр, ыһары искусстванын сэмэллэлэһингэ, сиртөн үүнүүнү ылымга, о.д.а. баштуруостарга баар бодон итэрэстэр - барыта итинтөн тахсаллар.

Конференцияда Саха АССР
Тыгын калаайыстыбатын ми-
нистро Шадринов Н. В., (СССР)
обномун тыа калаайыстыбаты-
гар отделын сибидиссова Си-
дорев П. К., Саха АССР сибол-
һин управлениетын начальнига
Дудкин П. И. уонна «Якут-
энерго» управление начальни-
тын солбуулааччы Шапоров В. А.
республика уонна оройуон сити-
һиллэрин, үлэҕэ баар итэрэстэ-
ри кыһынны ырытан уонна ми-
нистер сорунтарты туруоран кэл-
лис кэлбисинээх этинилэри өтөө-
дулар.

Ахсынны 21 кунугар бил-
лигээх советский драматург
Всеволод Витальевич Вишнев-
ский төрөөбүтэ 70 сылын
(1900 — 1951 сс.) туолар. Ни-
ни бастыг пьесалара: «Первая
Кенная», «Оптимистическая тра-
гедия», «Последний решитель-
ный» советский литература ны-
һыл көмүс фондугар киирибтэ-
тэр.

СССР. ФОТОКОПИИ.

 Редакцияга
 СУИДУЙАААААИ

卷一

三、五、五

BILLY KOPP

Фермаба үлэлиир ыччаттар күүстэринэн

Е. ДЬЯЧКОВСКАЯ,
народный театр директора

А. ИЛДАРМОНОВ

ССТА НОРР.
Душанбе.

Редактор Н. П. СИДОРОВ

КРИВОШАПКИН ГРИГОРИЙ АФАНАСЬЕВИЧ
бу дээд ахынны 16 хүнүгэр соһумардыг элбүүтүүн
бэйлээрн дини хүтүннэмардыг тирдэллэр.

Редацияга ыштар сурунча ыадарышы
араспааныны, яты, ыбо затын тайван д
тапару сурулуулахтах.